

РЕШЕНИЕ

№ 6908

гр. София, 17.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 28.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

ЧЛЕНОВЕ: Деница Митрова

Мария Бойкинова

при участието на секретаря Таня Миткова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **7193** по описа за **2022** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-чл. 228 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр. с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ (ИАМН), чрез юрк. Т. П., срещу Решение № 2148 от 14.06.2022 г. по нахд № 2123/2022 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО) 23-и състав, с което е отменено Наказателно постановление (НП) № НП-6 от 07.01.2022 г., издадено от изпълнителния директор на ИАМН, относно наложена на „А. С. К. Университетска многопрофилна болница за активно лечение (УМБАЛ) Т.“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], на основание чл.221, ал.2 от Закона за здравето (ЗЗдр) имуществена санкция в размер на 600 лв. за нарушение на чл.86, ал.1, т.10 от ЗЗдр.

В касационната жалба се релевират доводи за неправилност на обжалваното решение, като постановено при неправилно приложение на материалния закон, съществени нарушения на процесуалните правила и необоснованост. Излагат се подробни съображения за спазване на разпоредбите на чл.42 и чл.57 ЗАНН, при наличие на единство между акта за установяване на административно нарушение (АУАН) и издаденото НП при описание на нарушението, посочване на доказателствата, които го потвърждават и на нарушените правни норми. Касаторът счита, че доказателствената

съвкупност във въззивното съдебно производство доказва вмененото нарушение на чл.86, ал.1, т.10 от ЗЗдр. Визира нарушение на чл.46, ал.2 от ЗНА поради направената от районния съд аналогия с разпоредбата на чл.81 от ЗЗдр. Оспорва наличието на предпоставки за приложение на чл.28 ЗАНН. Излага доводи, че първоинстанционният съд не е вникнал в съдържанието на нарушените правни норми, довело до постановяване на неправилно решение. Твърди грешки във фактическите констатации, довели до неразкриване на обективната истина. Претендира съдът да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение на СРС и по същество на спора да потвърди НП, като му присъди сторените в производството разноски.

Ответникът „А. С. К. Университетска многопрофилна болница за активно лечение (УМБАЛ) Т.“ ЕАД оспорва касационната жалба в писмен отговор от 29.07.2022 г. и в открито съдебно заседание чрез адв. Р.. Претендира за оставяне в сила на обжалваното решение на СРС. Счита касационните основания за бланкетни, а наведените доводи в жалбата за неотнормирани и неясни съобразно мотивите на съдебния акт. Поддържа, че правата на пациента не са нарушени и лечебното заведение е спазило всички процедури по безопасност на пациента. Намира за правилен извода на СРС, че вменената за нарушена норма на чл.86, ал.1, т.10 от ЗЗдр. е обща и бланкетна, поради което съдържанието ѝ следва да бъде запълнено с посочване на конкретно нарушена законова или подзаконова норма, уреждаща правни задължения на лечебното заведение. Твърди, че в АУАН и НП е описано импулсивно поведение на пациента, за което лечебното заведение не носи отговорност.

Участващият по делото прокурор от СГП дава заключение за основателност на касационната жалба.

Съдът, като взе предвид релевираните с жалбата касационни основания по смисъла на чл. 348 от НПК, вр.чл. 63в ЗАНН и тези, за които следи служебно на основание чл. 218, ал. 2 от АПК, вр.чл. 348 и чл. 354 от НПК, намира за установено следното:

Районният съд е установил следната фактическа обстановка:

На 30.11.2020 г. Г. Ч. постъпил в Отделението по обща и онкологична оториноларингология към „А. С. К. Университетска многопрофилна болница за активно лечение Т.“ ЕАД за оперативно лечение в планов порядък. На 01.12.2020 г. на Ч. била извършена оперативна интервенция „радикална ларингектомия“ под обща анестезия, като постоперативно пациентът е бил афебрилен и спокоен. В 16.00 ч. бил медикиран с „Дормикум“. С цел превенция от падане, леглото му било застопорено и страничните прегради на леглото били вдигнати. В 22.00 ч. на Ч. бил поставен „Диазепам“ 10 мг. През нощта пациентът бил спокоен, неориентиран и около 01.30 ч. на 02.12.2020 г. извадил поставените му трахеостомна канюла и назогастрална сонда и при ставане от болничното легло паднал. С оглед на това бил върнат в леглото и фиксиран.

След оплаквания от негова страна за болки в десния крак на 03.12.2020 г. била проведена консултация с ортопед, който установил наличието на мултифрагментна интертрохантерна фрактура на проксималния фемур с дислокация на фрагментите. Поради това на 05.12.2020 г. Г. Ч. бил хоспитализиран в Клиника по ортопедия и травматология към „А. С. К. Университетска многопрофилна болница за активно лечение Т.“ ЕАД за последващо лечение.

Във връзка с постъпила жалба вх. № 96-00-818/11.10.2021 г. изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ (ИАН) издал Заповед № РД-13-987/01.11.2021 г., изменена със заповед № РД-13-999/02.11.2021 г., въз основа

на която в периода от 03.11.2021 г. до 12.11.2021 г. била извършена проверка на „А. С. К. Университетска многопрофилна болница за активно лечение Т.“ ЕАД. В хода на проверката служители на ИАМН, сред които свидетелят И. Х. Х., се запознали с представената от лечебното заведение история на заболяването /ИЗ/ № 36376 от 2020 г. относно пациента Г. А. Ч..

Въз основа на ИЗ свидетелят И. Х. Х. - на длъжност главен инспектор в ИА „МН“, приел, че на пациента не е била осигурена безопасност, като е оставен без наблюдение, поради което съставил срещу „А. С. К. Университетска многопрофилна болница за активно лечение Т.“ ЕАД акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № А-144/30.11.2021 г. за извършено нарушение по чл.86, ал.1, т. 10 от Закона за здравето.

Актът бил съставен в присъствие на упълномощен представител на дружеството. В законоустановения тридневен срок не било депозирано писмено възражение от страна на нарушителя.

Въз основа на така съставения АУАН и при идентични фактически констатации било издадено обжалваното наказателно постановление № НП- 6/07.01.2022 г. от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ - [населено място], с което за нарушение по чл.86, ал.1, т. 10 от 33 на дружеството-жалбоподател била наложена имуществена санкция в размер на 600 лв. на основание чл. 221, ал. 2 от 33.

За да постанови решението си районният съд е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителя И. Х. Х., както и писмени доказателства, приобщени по реда на чл.283 НПК. Кредитирал е както свидетелските показания, така и съставената в лечебното заведение медицинска документация по случая. Въз основа на това е намерил за недоказана причинно-следствената връзка между действията на служителите в болницата и настъпилата травма при Ч., доказателствената тежест за която се носела от въззиваемата страна. Посочил е, че АУАН и НП са съставени от компетентни длъжностни лица и в сроковете по чл.34 ЗАНН, но при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, ограничили правото на защита на жалбоподателя поради липса на точно и конкретно описание на нарушението, както и относимите правни норми.

Отбелязал е, че в АУАН и в НП не е налице описание на нарушението и обстоятелствата, при които е извършено в необходимата конкретика, позволяваща на нарушителя да разбере в какво са се изразили неправомерните действия, за които е санкциониран, което водело до неяснота относно това в какво се изразява изпълнителното деяние, с което са нарушени правата на пациента. Вместо това декларативно било прието, че не е осигурена безопасност на пациента, но не били описани действията, които е следвало да се извършат с оглед осигуряването ѝ, които не са били надлежно предприети.

В тази връзка решаващият съд е приел, че в наказателното постановление следва да се посочат от фактическа страна конкретните задължения на лекуващите лекари и болничния персонал, въведени със съответния медицински стандарт, чието нарушаване е основание за ангажиране отговорността им, като в конкретния казус е приложим утвърденият Медицински стандарт "У.-носно-гърлени болести", приет е Наредба № 10 от 04.11.2016 г, издадена от министъра на здравеопазването. Посочил е в решението, че в обстоятелствената част на обжалваното наказателно постановление подробно е описана клиничната история на заболяването на пациента Г. Ч., но никъде

няма конкретно твърдение относно частта от медицинския стандарт "У.-носно-гърлени болести", която лечебното заведение е нарушило и именно това нарушение да е довело до неосигуряване безопасността на пациента.

Изложени са подробни съображения защо според съдебния състав на СРС не е извършено нарушение на посочения медицински стандарт, респективно и нарушение на бланкетната разпоредба на чл.86, ал.1, т.10 от ЗЗдр. С позоваване на чл.7.4.1 от медицински стандарт "У.-носно-гърлени болести" СРС е приел, че постоянното наблюдение предполага хоспитализацията на пациента, което в случая е извършено, но не и непрестанното реално присъствие на медицински специалист или медицинска сестра в стаята на пациента, каквото вероятно е приел административнонаказващият орган (АНО), че следва да има, след като в НП е посочено, че пациентът е оставен без наблюдение. С аргумент от противното на чл.24а, ал.1, т.2 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, уреждащ самостоятелния сестрински пост като допълнително поискана услуга срещу заплащане, съдът е посочил, че понятието „постоянното наблюдение“, визирано в медицинския стандарт, не предполага и непрестанното присъствие на медицински специалист в болничната стая, който да предотврати падане на пациента.

Въззивният съд е разгледал законодателната уредба на фиксирането на пациента в Наредба № 1 от 28 юни 2005 г. за реда за прилагане на мерки за временно физическо ограничаване при пациенти с установени психични разстройства, като е приел, че същата е приложима спрямо конкретно посочените в нея пациенти. В настоящия случай нито Г. Ч. е заявил, че страда от подобно психично разстройство, нито се установява наличието на такова от медицинската документация. Въз основа на изложеното е заключил, че не са налице неправомерни действия при осигуряване превенцията на риска от падане.

По-нататък в решението си съдът е изложил мотиви, че нормата на чл.86, ал.1, т. 10 от ЗЗдр е обща и не съдържа конкретно задължение, което не е изпълнено, или забрана, която е нарушена. В тази връзка е приел, че от страна на актосъставителя и административнонаказващия орган е следвало допълнително да се посочат изискванията на кои стандарти са нарушени, при положение, че текстовете на чл.79 и чл.80 от ЗЗдр изрично разпореждат, че медицинската помощ в Република България се осъществява чрез прилагане на утвърдени от медицинската наука и практика методи и технологии, като качеството на медицинската помощ се основава на стандарти, утвърдени по реда на чл.6, ал.1 от Закона за лечебните заведения и Правилата за добра медицинска практика, приети и утвърдени по реда на чл.5, т.4 от Закона за съсловните организации на лекарите и лекарите по дентална медицина.

Така постановеното решение е валидно, допустимо и правилно, постановено при правилно приложение на материалния закон, правилно разпределение на доказателствената тежест и правилно формиране на правните изводи на съда в съответствие с правилата на логическото мислене и съвкупна преценка на всички факти, обстоятелства и доказателствата, без да е допуснато изопачаването им или неправилното им тълкуване.

Вменената за нарушена норма на чл.86, ал.1, т.10 от ЗЗдр урежда правото на пациента на сигурност и безопасност на диагностичните и лечебните процедури, провеждани по време на лечението му. За да достигне до извод за нарушението й АНО е приел, че „на пациента не е осигурена безопасност, тъй като въпреки предприетите действия на дежурния екип, болният, който е бил неспокоен и неориентиран, е оставен без

наблюдение и в резултат на опит за самостоятелно ставане от леглото пада и прави закрыта мултифрагментна интертрохантерна фрактура“. Безспорно, по време на престоя на пациента Г. Ч. в Отделението по обща и онкологична оториноларингология към „Аджибадем Сити Клиник Умбал Токуда“ ЕАД, след извършена му на 01.12.2020 г. оперативна интервенция „радикална ларингектомия“ под обща анестезия, на 02.12.2020 г. Ч. е претърпял сериозен инцидент – фрактура. Както е посочено в АУАН и НП – тя е в резултат на опит на пациента за самостоятелно ставане от леглото. В АУАН и НП действията на медицинския екип са описани като: състоянието на пациента е проследявано и отразявано в медицинската документация; постоперативно пациентът е неспокоен; медикиран е с Дормикум; на 01.12 – 01:30 часа - Диазепам 10 мг, пациентът е неспокоен, неориентиран, извадил трахеостомната канюла; на 02.12.2020 г., в 09:06 часа – извадена назогастрална сонда; фиксирани за леглото; няма данни за периода и продължителността на фиксацията.

При тези данни по делото, обосновано районният съд е приел за недоказана причинно-следствената връзка между действията на медицинския екип на лечебното заведение и настъпилата травма при пациента. С позоваване на приложимия медицински стандарт и нормативна уредба СРС е достигнал до правилен извод за липса на нормативно задължение за постоянно присъствие на медицински специалист при пациента, който да предотврати евентуално негово ставане от леглото и падане. Обосновано не е намерено и нормативно основание за фиксация на пациента, при липса на данни същият да страда от психично разстройство. Ето защо, посочената в НП липса на данни за продължителността на фиксирането не е съставомерна за вмененото нарушение. При липса на законово задължение за постоянно присъствие на медицински специалист край пациента и липса на задължение за неговата фиксация, остава неясно как „въпреки описаните действия на дежурния екип, болният е оставен без наблюдение и в резултат на опит за самостоятелно ставане от леглото – пада“.

Правилен е изводът на решаващия съд, че нормата на чл.86, ал.1, т.10 от ЗЗдр урежда права на пациента, но за целите на санкционния административнонаказателен процес нарушаването ѝ изисква посочване на насрещно задължение на лечебното заведение да осъществи диагностични и лечебни процедури по такъв начин, че те да са безопасни за пациента, за да бъде ангажирана законосъобразно отговорността му. Трайно установената съдебна практика приема, че в наказателното постановление следва да се посочи изискванията на кои стандарти са нарушени, при положение, че текстовете на [чл. 79](#) и [чл. 80 от ЗЗ](#) изрично разпореждат, че медицинската помощ в Република България се осъществява чрез прилагане на утвърдени от медицинската наука и практика методи и технологии като качеството на медицинската помощ се основава на стандарти, утвърдени по реда на [чл. 6, ал. 1 от Закона за лечебните заведения](#) и Правилата за добра медицинска практика. Поради това не се споделят касационните възражения, че в случая не следва да се посочени конкретни нарушения на стандарти за добрата медицинска практика.

В обжалваното пред СРС наказателно постановление не само липсва подобно позоваване, но и фактически описаните действия на медицинския екип не навеждат на извършени от негова страна нарушения, още по-малко – травмата при пациента да е настъпила именно в резултат на подобни действия. Единствено поради факта, че инцидентът е настъпил на територията на лечебното заведение не може да се приеме, че то следва да носи административнонаказателна отговорност за него. Както правилно в тази връзка е посочил СРС, административнонаказателното обвинение не

следва да почива на предположения и общи съждения. В конкретния случай, АНО се е ограничил да посочи действията на медицинския екип и настъпилия вредоносен резултат, но не е обосновал и доказал наличието на причинно-следствена връзка между тях, пряко произтичаща от нарушени конкретни нормативни задължения на медицинския екип. Непосочването на нарушените правни норми и конкретните фактически действия на медицинския екип при лечебното заведение, дължими по силата на тях, съставляват нарушения на чл.42 и чл.57 ЗАНН, обосноваващи отмяна на НП, тъй като са довели и до нарушаване на правото на защита на наказаното лице да разбере за какви конкретни действия и в неизпълнение на какви конкретни законови задължения е ангажирана отговорността му.

Като е достигнал до идентични правни изводи, районният съд е постановил обжалваното решение при правилно приложение на закона. Не са допуснати визираните в касационната жалба оплаквания, поради което решението следва да бъде оставено в сила.

Неоснователни са касационните доводи за нарушение на чл.46, ал.2 от ЗНА поради направената от районния съд аналогия с разпоредбата на чл.81 от ЗЗдр, тъй като в обжалваното решение липсва позоваване на последната разпоредба, както липсва и позоваване на чл.28 ЗАНН. Не се установяват и твърдените грешки във фактическите констатации, довели до неразкриване на обективната истина, както и неправилно приложение на нарушените правни норми.

При този изход на спора ответникът има право на разноски, но поради липса на заявено искане в тази насока, разноски не се присъждат.

Мотивиран така и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, вр.чл. 63в ЗАНН, Административен съд-София-град, XVIII-ти Касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2148 от 14.06.2022 г. по нахд № 2123/2022 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 23-и състав.

Решението е окончателно и не може да бъде обжалвано и/или протестирано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.